

**STANDARDY OCHRONY DZIECI W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 88
IM. STEFANA ŻEROMSKIEGO W KRAKOWIE**

Spis treści

Preambuła.....	3
Rozdział I.....	3
Objaśnienie terminów używanych w dokumencie Standardy ochrony dzieci.....	3
Rozdział II.....	6
Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci	6
Rozdział III	15
Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka	15
Rozdział IV	21
Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu.....	21
Rozdział V.....	22
Monitoring	22
Rozdział VI.....	23
Przepisy końcowe	23
Załączniki.....	24
Załącznik nr 1.....	24
Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami ochrony dzieci obowiązującymi w Szkole Podstawowej nr 88 w Krakowie.....	24
Załącznik nr 2.....	25
Notatka służbowa.....	25
Załącznik nr 3.....	26
Karta zdarzenia/ interwencji	26
Załącznik nr 4.....	27
Ankieta monitorująca realizację Standardów ochrony dzieci.....	27
Załącznik nr 5.....	28
Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa	28
Załącznik nr 6.....	32
Wniosek o wgląd w sytuację dziecka/ rodziny	32
Załącznik nr 7.....	34
Wzór kontraktu z uczniem.....	34
Załącznik nr 8.....	37

Wzór dokumentu Plan wsparcia ucznia.....	37
Załącznik nr 9.....	38
Wzór procedury reagowania w przypadku zachowania trudnego, agresywnego lub przemocy ze strony dziecka.....	38
Załącznik nr 10.....	40
Standardy w wersji skróconej dla dzieci.....	40
Załącznik nr 11.....	44
Gdzie skierować opiekuna potrzebującego wsparcia dla siebie i dziecka?	44

Preambuła

Standardy ochrony dzieci stanowią realizację obowiązku prawnego dotyczących wprowadzenia w szkole Standardów ochrony małoletnich- ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich – Dz. U. z 2024 r. poz. 560.

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Szkoły Podstawowej nr 88 w Krakowie jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Każdy pracownik traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownicy szkoły, realizując te cele, działają w ramach obowiązującego prawa i zgodnie z przepisami wewnętrznymi Szkoły Podstawowej nr 88 w Krakowie oraz swoimi kompetencjami.

Rozdział I

Objaśnienie terminów używanych w dokumencie Standardy ochrony dzieci

§ 1.

1. **Szkoła** – Szkoła Podstawowa nr 88 w Krakowie im. Stefana Żeromskiego.
2. **Pracownik** – każda osoba zatrudniona w szkole na podstawie stosunku pracy albo umowy cywilnoprawnej odpłatnej bądź nieodpłatnej, a także wykonująca działalność na rzecz szkoły i każda osoba, która z racji pełnionych funkcji lub wykonywanych zadań ma lub może mieć kontakt z uczniami.
3. **Dyrektor** – Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 88 w Krakowie.
4. **Dziecko** – każda osoba, która nie ukończyła 18. roku życia lub jest uczniem szkoły¹.

---

¹ Niniejsze Standardy ochrony dzieci w zakresie ochrony przed krzywdzeniem, tj. zasad bezpiecznych relacji i procedur interwencji dotyczą także pełnoletnich uczniów szkoły. Za każdym razem, gdy w dokumencie pojawia się określenie „dziecko” oznacza ono również pełnoletniego ucznia szkoły. W przypadku uczniów pełnoletnich zgoda opiekuna dziecka przewidziana niniejszym dokumentem nie ma zastosowania, chyba, że co innego wynika z przepisów powszechnie obowiązujących.

5. **Opiekun dziecka** – dalej również opiekunowie dziecka, oznacza przedstawiciela ustawowego dziecka: rodzica² albo opiekuna³; rodzica zastępczego⁴, opiekuna tymczasowego, czyli osobę upoważnioną do reprezentowania małoletniego obywatela Ukrainy, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych⁵.
6. **Zgoda opiekuna** – oznacza zgodę jednego z rodziców w przypadku zwykłych, bieżących spraw życia dziecka oraz zgodę obojga rodziców w sprawach przekraczających zakres zwykłego zarządu. W sferze bieżących spraw życia dziecka w przypadku sprzeciwu jednego z rodziców należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny. Odpowiednie zastosowanie ma w tych przypadkach zgoda opiekuna, rodzica zastępczego lub opiekuna tymczasowego.
7. **Krzywdzenie dziecka** to każde zachowanie względem dziecka, które stanowi wobec niego czyn zabroniony. Oprócz tego krzywdzeniem jest zaniechanie lub zaniechanie, a także każdy jego rezultat, skutkujący naruszeniem praw, swobody, dóbr osobistych dziecka, zakłóceniem jego rozwoju.
8. Wyróżnia się następujące, podstawowe formy krzywdzenia:
  - 1) **Przemoc fizyczna wobec dziecka.** Jest to działanie bądź zaniechanie wskutek którego dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda stanowi rezultat działania bądź zaniechania ze strony rodzica, opiekuna, osoby odpowiedzialnej za dziecko, posiadającej nad nim władzę lub takiej, której ufa. O przemoc fizycznej mówimy zarówno w wymiarze jednorazowym, jak i powtarzającym się.
  - 2) **Przemoc psychiczna wobec dziecka.** Jest to przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a osobą za nie odpowiedzialną lub osobą, której dziecko ufa, a także innym dzieckiem. Tak jak w przypadku przemocy fizycznej obejmuje zarówno działania, jak i zaniechania.
  - 3) **Przemoc seksualna wobec dziecka, wykorzystywanie seksualne dziecka.** Jest to angażowanie dziecka przez osobę dorosłą lub inne dziecko w aktywność seksualną. Dotyczy sytuacji gdy nie dochodzi do kontaktu fizycznego i gdy do takiego kontaktu

---

² W rozumieniu art. 98 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm.), dalej jako „Kodeks rodzinny i opiekuńczy”.

³ W rozumieniu art. 155 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

⁴ W rozumieniu art. 112 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

⁵ W rozumieniu art. 25 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 167 z późn. zm.).

dochodzi. Każda czynność seksualna podejmowana z dzieckiem przed ukończeniem 15 roku życia jest przestępstwem. W przypadku dzieci mowa jest o wykorzystaniu seksualnym, kiedy między wykorzystującym (dorosły, inne dziecko) a wykorzystywanym (dziecko) z uwagi na wiek lub stopień rozwoju zachodzi relacja władzy, opieki czy zależności.

- 4) **Zaniedbywanie dziecka.** Jest to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie fizycznych i psychicznych potrzeb dziecka. Może przyjmować formę nierespektowania praw dziecka, co w rezultacie prowadzi do zaburzeń w jego zdrowiu i/lub rozwoju. Do zaniedbywania dziecka dochodzi w relacjach dziecka z osobą zobowiązaną do opieki, wychowania, troski i ochrony.
  - 5) **Przemoc rówieśnicza.** Przemoc rówieśnicza ma miejsce gdy dziecko doświadcza różnych form nękania ze strony rówieśników. Dotyczy działań bezpośrednich lub z użyciem technologii komunikacyjnych. Przemoc rówieśniczą obserwujemy, gdy szkodliwe działanie ma na celu wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy (intencjonalność), ma charakter systematyczny (powtarzalność), a ofiara jest słabsza od sprawcy bądź grupy sprawców.
9. **Osoba odpowiedzialna za Standardy ochrony dzieci** – pedagog, pedagog specjalny lub pracownik pedagogiczny wyznaczony przez dyrektora, sprawujący nadzór nad prawidłowym stosowaniem w szkole Standardów ochrony dzieci oraz ich aktualność.
  10. **Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń** – pedagog, pedagog specjalny lub pracownik pedagogiczny wyznaczony przez dyrektora odpowiedzialny za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających dziecku.
  11. **Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji** – dyrektor, wicedyrektor lub pracownik pedagogiczny wyznaczony przez dyrektora odpowiedzialny za podejmowanie interwencji wewnątrz szkoły i przed właściwymi organami lub instytucjami.
  12. **Osoba odpowiedzialna za udzielanie wsparcia dziecku** – pedagog, pedagog specjalny lub pracownik pedagogiczny wyznaczony przez dyrektora odpowiedzialny za opracowanie Planu wsparcia dziecka po ujawnieniu krzywdzenia i monitorowanie jego wykonania.
  13. **Osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo w Internecie** – Administrator Systemów Informatycznych wyznaczony przez dyrektora.
  14. **Rejestr interwencji** – dokumentacja zawierająca rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru dziecka, uwzględniający:
    - 1) zgłoszenie ze wskazaniem osoby zgłaszającej,
    - 2) osobę/osoby podejrzewane o krzywdzenie,

- 3) rodzaj podjętej interwencji,
- 4) datę interwencji,
- 5) dokumenty wytworzone podczas interwencji.

15. **Dane osobowe dziecka** – wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka, w tym jego imię, nazwisko i wizerunek.

Rozdział II

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

§ 2.

Standardy ochrony dzieci

1. Szkoła podejmuje działania zapobiegające krzywdzeniu dzieci, w szczególności przez:
  - 1) ustanowienie zasad reagowania na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia,
  - 2) ustanowienie zasad bezpiecznej rekrutacji pracowników,
  - 3) zapewnienie odpowiedniego przygotowania pracowników poprzez szkolenia,
  - 4) ustalenie zakresów odpowiedzialności pracowników,
  - 5) ustalenie zasad bezpiecznych relacji między pracownikami a dziećmi oraz między samymi dziećmi.
2. Pracownicy posiadają odpowiednią wiedzę na temat czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia dzieci, zaś w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na ich występowanie.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pedagog, pedagog specjalny lub pracownik pedagogiczny szkoły podejmuje rozmowę z rodzicami dziecka, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia, motywując ich również do szukania pomocy w innych instytucjach działających na rzecz dzieci.
4. Pracownicy są uważni na sytuację i dobrostan dziecka.

§ 3.

Zasady rekrutacji pracowników

1. Przed zatrudnieniem danej osoby w szkole lub nawiązaniem współpracy w innej formie i powierzeniem jej obowiązków lub działań polegających na pracy z dzieckiem należy ustalić kwalifikacje tej osoby, ustalić czy posiada kompetencje do pracy z dzieckiem

w zakresie podejmowanych działań oraz wykluczyć ryzyko wystąpienia z jej strony zagrożenia dla dobra dzieci i ich bezpieczeństwa.

2. Przed nawiązaniem współpracy z daną osobą, szkoła ma obowiązek sprawdzić czy osoba ta figuruje w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym. Wydruk z Rejestru naleŹy przechowywać w aktach osobowych pracownika lub w innej dokumentacji dotyczĄcej pracownika.
3. Osoba przyjeta na stanowisko zwiĄzane z pracĄ z dziećmi musi złoŹyć zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności. Wydruk z Rejestru naleŹy przechowywać w aktach osobowych pracownika lub w innej dokumentacji dotyczĄcej pracownika.
4. Osoba przyjeta na stanowisko zwiĄzane z pracĄ z dziećmi musi złoŹyć oświadczenia: o zapoznaniu się ze Standardami ochrony dzieci i zobowiązaniu do jej przestrzegania – Załącznik nr 1. Oświadczenie zostaje włączane do akt osobowych pracowników, a w przypadku ich braku - dołączone do umowy cywilnoprawnej.

§ 4.

Zasady bezpiecznych relacji pomiędy pracownikami szkoły a dziećmi

1. Pracownik zna i stosuje ustalone w szkole zasady bezpiecznych relacji pracowników z dziećmi.
2. Naczelną zasadą wszelkich czynności podejmowanych przez każdego pracownika jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie.
3. Pracownik traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność, potrzeby i prawo do prywatności.
4. NaleŹy doceniać zaangażowanie dzieci w podejmowane przez nie działania.
5. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie.
6. Niedopuszczalne jest nawiązywanie z dzieckiem jakiegokolwiek relacji o charakterze partnerskim lub seksualnym.
7. Niedopuszczalne jest utrwalanie wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych pracownika.
8. KaŹdy kontakt z dzieckiem jest jawny, w godzinach pracy oraz wynika z realizacji zadań i działań słuŹbowych.
9. Kontakt fizyczny z dzieckiem moŹe być stosowany, jeŹli spełnia zasady bezpiecznego kontaktu, czyli jest odpowiedziĄ na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia jego wiek, etap rozwojowy, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Pracownik zachowuje

świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.

10. Niedopuszczalne jest spotkanie się z dziećmi poza godzinami pracy bez wiedzy i zgody rodzica oraz dyrektora szkoły.
11. Zabronione są kontakty z dziećmi poprzez prywatne kanały komunikacji. Jeśli zachodzi taka konieczność, poza godzinami pracy, właściwą formą informowania dziecka i jego rodziców są kanały służbowe.
12. Pracownik ma świadomość cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania prywatnej aktywności w Internecie.
13. Niedopuszczalne jest utrzymywanie kontaktów opartych na udzielaniu gratyfikacji finansowej lub materialnej wynikających z wykorzystywania przewagi fizycznej, stosunku władzy bądź zależności dziecka, a których intencją jest satysfakcja lub spełnienie potrzeb pracownika.
14. Należy zwracać uwagę, aby każdy komunikat, działanie bądź czynność podejmowana wobec dziecka były adekwatne do sytuacji, do stopnia jego rozwoju i indywidualnych możliwości psychofizycznych, bezpieczne, uzasadnione i nie skutkowały nierównym traktowaniem dziecka w stosunku do innych dzieci.
15. Niedopuszczalne jest ujawnianie przez pracownika informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci.
16. Niedopuszczalne jest proponowanie dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używanie ich w obecności dzieci w czasie wykonywania obowiązków służbowych lub pobytu na terenie szkoły.
17. Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie dziecka przez pracownika lub pracownika przez dziecko, muszą być zgłaszane dyrektorowi.
18. Zasady bezpiecznych relacji pracowników z dziećmi obowiązują każdego pracownika a także każdą osobę mającą kontakt z dziećmi znajdującymi się pod opieką szkoły, jeśli kontakt ten odbywa się za zgodą szkoły i/lub na jej terenie.

§ 5.

Uwzględnienie sytuacji dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi⁶, w tym z niepełnosprawnościami

---

⁶ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1798, z późn. zm.)

1. Szkoła uwzględnia sytuację dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami, w sposób dostosowany do potrzeb dzieci przebywających na terenie szkoły lub pod jej opieką, w szczególności poprzez:
    - 1) traktowanie każdego dziecka z należyтым szacunkiem, nie dyskryminując go ze względu na jakiegokolwiek cechy, w tym specjalne potrzeby, niepełnosprawność, rasę, płeć, religię, kolor skóry, pochodzenie narodowe lub etniczne, język, stan cywilny, orientację seksualną, stan zdrowia, wiek, zdolności, przekonania polityczne lub status społeczny,
    - 2) okazywanie wszystkim dzieciom troski o ich dobro i rozwój,
    - 3) eliminowanie barier utrudniających dzieciom samodzielne funkcjonowanie i ekspresję, w tym barier informacyjno-komunikacyjnych, architektonicznych, cyfrowych,
    - 4) poszukiwanie i wdrażanie metod pracy pedagogicznej, opartych na dowodach naukowych, najbardziej adekwatnych do rozpoznanych indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci,
    - 5) angażowanie środowiska rodzinnego i lokalnego w rozwój dzieci.
  2. W szkole zapewnia się obecność osoby posiadającej przeszkolenie i umiejętność udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
  3. Każda pomoc świadczona dziecku ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami, następuje w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa i uwzględnia najlepszy interes dziecka.
  4. Zadaniem pracowników jest identyfikowanie sytuacji, w tym specjalnych potrzeb dziecka, aby umożliwić realizację zadań, których dziecko jest beneficjentem. Uwzględnia się informacje dotyczące dziecka udostępnione przez rodzica dziecka. Zasadność i zakres gromadzenia oraz przetwarzania pozyskanych danych określają odrębne przepisy.
  5. W przypadku ustalenia możliwości wystąpienia wysokiego ryzyka zachowań trudnych, w tym agresywnych i autoagresywnych, czy problemowych zachowań o charakterze seksualnym:
    - 1) dokonuje się oceny ryzyka,
    - 2) opracowuje się indywidualną procedurę interweniowania, we współpracy z rodzicami, opartą na potrzebach/cechach dziecka – Wzór Załącznik nr 9,
    - 3) proponuje się nieawersyjne strategie reagowania.
-

6. Indywidualne podejście do dzieci ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi, w tym z niepełnosprawnościami, obejmuje także:
- 1) wypracowanie zrozumiałej formy komunikacji wzajemnej – w języku/sposobie komunikacji używanym przez dziecko – dostosowanej do możliwości psychofizycznych dziecka i umożliwiającej wyrażenie przez dziecko swojej woli, w tym akceptacji lub sprzeciwu, co do pewnych czynności/zachowań, o ile jest to zasadne przy wykorzystaniu alternatywnych lub wspomagających metod komunikacji,
  - 2) przekazywanie dziecku w zrozumiały sposób wiedzy o jego prawach i obowiązkach oraz możliwościach uzyskania pomocy, upewniając się, że przekaz jest dla niego jasny i klarowny,
  - 3) zapoznanie dziecka w zrozumiały dla niego sposób z obowiązującymi w szkole normami i zasadami oraz konsekwencjami ich naruszenia dla wszystkich stron,
  - 4) przekazywanie dziecku w zrozumiały dla niego sposób jak powinno się zachować w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu,
  - 5) przekazywanie dziecku w zrozumiały dla niego sposób jakie zachowania stanowią naruszenie granic prywatności/intymności innych osób, jakie zachowania krzywdzą innych oraz jakie sprawiają innym ból i cierpienie,
  - 6) zadbanie, aby reakcja osoby dorosłej nie skutkowałą negatywnym nastawieniem innych dzieci do dziecka, na rzecz którego podjęto interwencję - chronione powinni być wszystkie dzieci uczestniczące w zdarzeniu, w tym jego świadkowie,
  - 7) przeciwdziałanie wszelkim formom ośmieszania, dyskryminacji, poniżania, zastraszania, oczerniania, wykluczenia dziecka lub jakiegokolwiek innej formie przemocy psychicznej, fizycznej lub seksualnej. Należy natychmiast reagować na wszystkie tego rodzaju sytuacje zaobserwowane w szczególności między dziećmi,
  - 8) stosownie do potrzeb i okoliczności wskazane jest prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych i profilaktycznych ukierunkowanych na przeciwdziałanie wszelkiej dyskryminacji i przemocy oraz uwrażliwianie dzieci na prawo każdej osoby do poszanowania jej godności,
  - 9) przekazywanie informacji rodzicowi na temat występujących problemów oraz podejmowanie z nim współpracy w tym zakresie,
  - 10) w razie konieczności wsparcia dziecka w realizacji czynności samoobsługowych i higienicznych z uwagi na poziom jego funkcjonowania, należy to czynić, stosując możliwie najmniej ingerencyjną formę wsparcia i jednocześnie dążyć do stopniowego uniezależniania go w tym zakresie od pomocy innych osób, o ile jest to możliwe. Udzielając

wsparcia dziecka, należy to czynić w taki sposób, by nie skutkowało to dyskomfortem, upokorzeniem, czy wyśmiewaniem przez inne osoby. Wspieranie powinno odbywać się w sposób bezpieczny, z zachowaniem prywatności, z możliwością kontroli przez innych pracowników.

7. Niedopuszczalne są następujące zachowania pracowników:
  - 1) omawianie w obecności osób nieupoważnionych sytuacji dziecka,
  - 2) deprecjonujące porównania z innymi osobami,
  - 3) izolowanie w zamkniętym pomieszczeniu, przytrzymywanie drzwi, krępowanie ruchów poprzez wiązanie, stosowanie przymusu bezpośredniego możliwe jest wyłącznie w sytuacji wystąpienia przesłanek wynikających z ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2123, z późn. zm.) i zgodnie z przepisami tej ustawy,
  - 4) celowe prowokowanie u dziecka wystąpienia lub eskalacji zachowań trudnych, niepożądanych,
  - 5) wyręczanie lub nadzorowanie bezpośrednio dziecka ponad niezbędny poziom, także podczas realizacji czynności samoobsługowych i higienicznych,
  - 6) lekceważenie lub powierzchowne, nieuważne traktowanie zgłaszanej przez dziecko potrzeby wsparcia i pomocy,
  - 7) bierna postawa pracowników w zakresie troski o rozwój i zabezpieczenie dziecka w sytuacji zagrożenia jego dobrostanu.
8. W szkole przyjmuje się „Procedurę reagowania w przypadku zachowania trudnego, agresywnego lub przemocy ze strony dziecka”- Załącznik nr 9, której celem jest zapewnienie bezpieczeństwa wszystkim dzieciom i dorosłym przebywającym w szkole w przypadku wystąpienia sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia i życia tych osób.

§ 6.

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy dziećmi

1. Podstawowe zasady relacji między dziećmi obejmują działania z szacunkiem, uwzględniające ich godność, potrzeby oraz bezpieczeństwo.
2. Pracownik zna i monitoruje stosowanie zasad bezpiecznych relacji dziecko–dziecko ustalone w szkole.
3. Dzieci uczęszczające do szkoły znają i stosują zasady bezpiecznych relacji dziecko -dziecko.

4. Ewaluacja i weryfikacja zasad bezpiecznych relacji między dziećmi odbywa się stosownie do potrzeb.

§ 7.

Upowszechnianie wiedzy o Standardach ochrony dzieci

1. Pracownicy szkoły przechodzą szkolenia w zakresie ochrony dzieci, organizowane z uwzględnieniem dla pełnionej przez nich funkcji w szkole.
4. Szkoła inicjuje i prowadzi działania edukacyjne z obszaru ochrony dzieci przed krzywdzeniem skierowane do dzieci oraz ich rodziców, w szczególności na temat:
  - 1) sposobów unikania zagrożeń oraz reagowania na nie w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami,
  - 2) zasad bezpiecznych relacji z rówieśnikami, pożądanych postaw w kontaktach pomiędzy dziećmi, umiejętności rozwiązywania sytuacji konfliktowych,
  - 3) dostępu do informacji, gdzie mogą szukać pomocy,
  - 4) bezpiecznego korzystania z Internetu i platform cyfrowych, w tym mediów społecznościowych,
  - 5) prawa do ochrony wizerunku.
5. Należy zadbać, by dzieci wiedziały, że mają prawo i możliwość rozmowy z osobą odpowiedzialną za ich ochronę⁷ lub inną zaufaną osobą spośród pracowników szkoły, która podejmie działania, aby udzielić danemu dziecku wsparcia z zachowaniem szacunku do ich prywatności, jeżeli:
  - 1) mają jakikolwiek problem, obawiają się lub doznają przemocy, w tym doświadczyli zachowania łamiącego zasady bezpiecznych relacji ze strony członka pracowników szkoły, innego dziecka, rodzica dziecka, innej osoby bliskiej, lub jakiegokolwiek osoby,
  - 2) były świadkiem niewłaściwych, niezrozumiałych lub niejasnych zachowań, w tym wskazanych w zasadach bezpiecznych relacji wobec innego dziecka ze strony pracowników szkoły, innego dziecka, rodzica dziecka, innej osoby bliskiej, lub jakiegokolwiek osoby.

§ 8.

Obowiązki osób odpowiedzialnych za wprowadzenie Standardów ochrony dzieci i realizację Standardów

---

⁷ Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń, zgodnie z § 8 ust. 4.

1. Obowiązki dyrektora szkoły:

1) dbanie o tworzenie bezpiecznego środowiska w szkole,

2) wyznaczenie osób odpowiedzialnych za:

a) Standardy ochrony dzieci,

b) bezpieczeństwo w Internecie,

c) przyjmowanie zgłoszeń,

d) prowadzenie interwencji,

e) udzielanie wsparcia dziecku,

3) delegowanie zadań oraz odpowiedzialności związanych z realizacją Standardów ochrony dzieci w szkole.

2. Do obowiązków osoby odpowiedzialnej za standardy ochrony dzieci należy:

1) dbałość o udostępnienie Standardów ochrony dzieci na stronie internetowej szkoły oraz na jej terenie,

2) koordynowanie działań edukacyjnych,

3) współpraca z innymi osobami wyznaczonymi w zakresie realizacji Standardów ochrony dzieci,

4) przegląd Standardów ochrony dzieci w porozumieniu i współpracy z dyrektorem, pracownikami szkoły, dziećmi i ich rodzicami,

5) monitorowanie realizacji wytycznych zawartych w Standardach ochrony dzieci, planowanie ewaluacji Standardów i ich aktualizacja.

3. Do obowiązków Osoby odpowiedzialnej za bezpieczeństwo w Internecie należy:

1) przedstawienie zasad bezpiecznego korzystania z Internetu dzieciom, pracownikom,

2) opracowanie jednostronicowej informacji nt. zagrożeń i rozwiązań w zakresie zapewnienia bezpiecznych warunków korzystania z Internetu,

3) ustalenie zakresu blokowania dostępu do treści nielegalnych, szkodliwych i nieodpowiednich do wieku,

4) instalację oraz regularną aktualizację oprogramowania blokującego dostęp treści nielegalnych, szkodliwych i nieodpowiednich do wieku dzieci oraz aktualizację systemu operacyjnego urządzeń,

5) ewaluację czy oprogramowanie zabezpieczające oraz blokujące i ustalony zakres jest adekwatny do potrzeb dzieci oraz zmieniającego się otoczenia Internetu,

6) sprawdzanie czy na urządzeniach szkoły znajdują się treści nielegalne, szkodliwe i nieodpowiednie do wieku dzieci.

4. Do osoby odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń należy:

- 1) przyjęcie zgłoszenia o wystąpieniu czynnika ryzyka zagrożenia dobra dziecka,
  - 2) przyjęcie zgłoszenia o ujawnieniu symptomów krzywdzenia dziecka lub krzywdzeniu dziecka, ujawnionych lub zgłoszonych incydentach lub zdarzeniach zagrażających dobru dziecka,
  - 3) przyjęcie zgłoszenia o podejrzeniu lub niewłaściwym udostępnieniu, rozpowszechnianiu lub wykorzystaniu wizerunku dziecka lub ujawnione na tym tle problemy,
  - 4) przekazanie zgłoszenia - Załącznik nr 2 - osobie odpowiedzialnej za podejmowanie interwencji oraz dyrektorowi szkoły lub gdy bezpośrednio zagrożone jest zdrowie lub życie dziecka - niezwłoczne poinformowanie policji.
5. Do osoby odpowiedzialnej za prowadzenie interwencji należy:
- 1) dokumentowanie zgłoszeń, ich weryfikacja oraz informowanie dyrektora o wynikach poczynionych ustaleń - Załącznik nr 3,
  - 2) zainicjowanie interwencji,
  - 3) wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” (NK) w przypadku podejrzenia przemocy domowej,
  - 4) zawiadomienie sądu opiekuńczego – Załącznik nr 6,
  - 5) złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego – Załącznik nr 5,
  - 6) prowadzenie rejestru interwencji.
6. Do osoby odpowiedzialnej za udzielanie wsparcia dziecku należy:
- 1) opracowanie planu wsparcia dziecka -Załącznik nr 8, uwzględniającego współpracę z wychowawcą, psychologiem, pedagogiem szkolnym i rodzicem dziecka,
  - 2) wsparcie dziecka według poniższych zasad:
    - a) zadbanie o bezpieczeństwo dziecka,
    - b) zadbanie o dobrostan dziecka i zajęcie się jego bieżącymi potrzebami,
    - c) przyjrzenie się czynnikom ryzyka krzywdzenia i podjęcie działań profilaktycznych,
    - d) okazanie dziecku życzliwości, zaufania, zainteresowania jego samopoczuciem i wsparcie w powrocie do aktywności,
  - 3) skierowanie dziecka i/lub jego rodziców do instytucji zewnętrznych, oferujących wsparcie dziecku i rodzinie,
  - 4) monitorowanie wsparcia udzielanego dziecku,
  - 5) ewentualne modyfikacje planu wsparcia w zależności od potrzeb.

Rozdział III

Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

§ 9.

1. Zagrożenie bezpieczeństwa dzieci może przybierać różne formy i przebiegać z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania.
2. Przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa dzieci:
  - 1) popełniono przestępstwo na szkodę dziecka,
  - 2) doszło do innej formy krzywdzenia niebędącej przestępstwem,
  - 3) doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka.
3. Wyróżniono procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę dziecka przez:
  - 1) osoby dorosłe (pracownicy, osoby trzecie),
  - 2) opiekunów dzieci,
  - 3) inne dziecko.
4. Procedury interwencji sformułowano tak, by wspierać pracowników w realizowaniu prawnego i społecznego obowiązku reagowania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka.
5. Celem interwencji jest zatrzymanie krzywdzenia dziecka i zapewnienie mu bezpieczeństwa.

§ 10.

1. W przypadku powzięcia przez pracownika podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone lub zgłoszenia takiej okoliczności przez dziecko lub rodzica dziecka, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej- Załącznik nr 2 i przekazania jej osobie odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń bądź bezpośrednio osobie odpowiedzialnej za prowadzenie interwencji. Notatka może zostać sporządzona na piśmie lub przesłana za pośrednictwem dziennika elektronicznego.
2. Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji niezwłocznie powiadamia dyrektora o przyjęciu zgłoszenia i rozpoczęciu adekwatnej do zgłoszenia interwencji.
3. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do prowadzenia interwencji, wówczas interwencja prowadzona jest przez dyrektora szkoły.
4. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony dyrektora szkoły, a nie została wyznaczona inna osoba do prowadzenia interwencji, wówczas działania podejmuje osoba, która dostrzegła

krzywdzenie lub do której zgłoszono podejrzenie krzywdzenia za wiedzą organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą.

5. W interwencji mogą brać udział specjaliści, w szczególności psycholog i pedagog specjalny, zwłaszcza podczas rozmowy z dzieckiem o trudnych doświadczeniach.
6. Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji informuje rodzica dziecka o zaistniałej sytuacji oraz obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji.
7. Jeżeli poinformowanie rodzica dziecka jest sprzeczne z dobrem dziecka lub niemożliwe, odstępuje się od tego.
8. Po poinformowaniu opiekuna nie będącego sprawcą przemocy zgodnie z punktem poprzedzającym, osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do prokuratury/policji- Załącznik nr 5 lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich - Załącznik nr 6, ośrodka pomocy społecznej lub wszczyna procedurę „Niebieskie Karty” zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424, z późn. zm.).
9. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.
10. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 4. Kartę załącza się do rejestru interwencji prowadzonego przez szkołę.
11. Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania poufności, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
12. W przypadku gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa dziecka zgłosili rodzic dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować rodzica dziecka na piśmie.
13. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby. Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie sporządza notatkę służbową – Załącznik nr 2, przekazuje ją osobie odpowiedzialnej za prowadzenie interwencji, która odpowiada za dalszy tok interwencji, zgodnie z procedurami opisanymi w Standardach - Załącznik nr 3.

§ 12.

Krzywdzenie przez osobę dorosłą

1. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez osobę trzecią, osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji przeprowadza rozmowy: z dzieckiem w obecności pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa, innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej dziecka, a w szczególności z jego rodzicami. Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane w karcie interwencji – Załącznik nr 3.
2. Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji organizuje spotkanie/a z rodzicami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu, ewentualnej interwencji oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
3. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury – Załącznik nr 5.
4. W przypadku, gdy z rozmowy z rodzicami wynika, że nie są oni zainteresowani pomocą dziecku, ignorują zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają dziecka, które doświadczyło krzywdzenia osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego – Załącznik nr 6.
5. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez pracowników, w zależności od sytuacji lub kwalifikacji prawnej, wykonuje się zgłoszenie do odpowiednich służb zgodnie z obowiązującym prawem. Do czasu wyjaśnienia sprawy pracownik podejrzewany o krzywdzenie dziecka będącym czynem zabronionym w rozumieniu prawa polskiego zostaje odsunięty od wszelkich form kontaktu nie tylko z pokrzywdzonym, ale także z pozostałymi dziećmi. W pozostałych sytuacjach dyrektor podejmuje działania dyscyplinarne zgodnie z przepisami prawa i zasadami obowiązującymi w szkole.
6. W przypadku gdy pracownik szkoły dopuścił się wobec dziecka krzywdzenia niebędącego przestępstwem, osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji powinna zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać osobę podejrzewaną o krzywdzenie, dziecko oraz innych świadków zdarzenia. W sytuacji gdy naruszenie dobra dziecka jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności

dziecka, należy rozważyć wdrożenie właściwych procedur dyscyplinarnych w tym rozwiązaniu stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia lub zarekomendować takie rozwiązanie zwierzchnikom tej osoby. Jeżeli osoba, która dopuściła się krzywdzenia nie jest bezpośrednio zatrudniona przez szkołę, lecz przez podmiot trzeci, wówczas należy zarekomendować zakaz wstępu tej osoby na teren szkoły, a w razie potrzeby rozwiązać umowę z instytucją współpracującą.

§ 13.

Krzywdzenie przez rodzica dziecka

1. W przypadku, gdy zgłoszone zostało krzywdzenie dziecka przez jego rodzica, osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji przeprowadza rozmowę z dzieckiem w obecności innego nauczyciela. Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji powinna przeprowadzić rozmowy z innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej dziecka. Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane w karcie interwencji – Załącznik nr3.
2. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je na policję lub do prokuratury - Załącznik nr 5.
3. W przypadku, gdy dziecko doznaje innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę ze strony rodziców lub innych domowników:
  - 1) gdy zachowanie wobec dziecka spełnia znamiona przemy domowej należy wszcząć procedurę Niebieskiej Karty poprzez przesłanie formularza „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego właściwego ze względu na zamieszkanie osoby doznającej przemy domowej w terminie 5 dni. W przypadku, gdy dziecko doznaje przemy ze strony dziecka – innego członka rodziny jest również możliwość wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” w stosunku do opiekuna, który nie reaguje na krzywdzenie dziecka.
  - 2) gdy zachowanie nie nosi znamion przemy domowej, a relacje w rodzinie są w inny sposób nieprawidłowe, bądź gdy dziecko doświadcza zaniedbania należy wystąpić do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka o wgląd w sytuację rodziny – Załącznik nr 6.

4. Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji organizuje spotkanie/a z pełnoletnim członkiem rodziny, niebędącym sprawcą krzywdzenia, któremu przekazuje informacje o zdarzeniu, ewentualnej interwencji oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
5. W przypadku zagrożenia życia i zdrowia dziecka powiadamia się policję i ośrodek pomocy społecznej, a następnie ustala się osoby spokrewnione, które mogłyby czasowo przejąć opiekę nad dzieckiem.

§ 14.

Krzywdzenie rówieśnicze

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko przebywające w szkole osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji przeprowadza rozmowę z dzieckiem podejrzanym o krzywdzenie oraz jego rodzicem, a także oddzielnie z dzieckiem poddawany krzywdzeniu i jego rodzicem. Ponadto rozmawia z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego. Ustalenia są spisywane w karcie interwencji. Dla dziecka krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne karty interwencji – Załącznik nr 3.
2. Wspólnie z rodzicem dziecka krzywdzącego należy opracować plan naprawczy oraz kontrakt wychowawczy - Załącznik nr 7, celem zmiany niepożądanych zachowań. Istnieje również możliwość korzystania z wsparcia instytucji znajdujących się w obszarze działania szkoły.
3. W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzewane o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez rodziców, innych dorosłych bądź inne dzieci. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy podjąć interwencję także w stosunku do tego dziecka.
4. W przypadku, gdy dziecko krzywdzące nie jest uczniem szkoły należy porozmawiać z dzieckiem poddawany krzywdzeniu, innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu, a także z opiekunami dziecka krzywdzonego celem ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji organizuje spotkanie/a z rodzicami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb oraz o sposobach reakcji na zdarzenie.

5. W przypadku, gdy z rozmowy z rodzicami wynika, że nie są oni zainteresowani pomocą dziecku, ignorują zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają dziecka, które doświadczyło krzywdzenia osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego – Załącznik nr 6.
6. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować właściwy miejscowo sąd rodzinny lub policję poprzez stosowne pisemne zawiadomienie – Załącznik nr 5 oraz Załącznik nr 6.
7. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie – Załącznik nr 5.
8. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku od 10 do 13 lat, wówczas konieczne może być zawiadomienie sądu rodzinnego lub policji o potencjalnej demoralizacji nieletniego – Załącznik nr 6.
9. W przypadku, gdy osoba podejrzana o krzywdzenie ma mniej niż 10 lat, interwencja zewnętrzna uruchamiana jest gdy działania wewnątrz szkoły nie przynoszą oczekiwanego rezultatu lub nie są możliwe do zrealizowania. W takiej sytuacji szkoła powinna wystąpić z wnioskiem do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka będącego sprawcą przemocy rówieśniczej – Załącznik nr 6.

§ 15.

Plan wsparcia

1. Wobec dziecka poddanego krzywdzeniu osoba odpowiedzialna za udzielanie wsparcia dziecku opracowuje indywidualny plan wsparcia – Załącznik nr 8. Plan powinien zawierać wskazania dotyczące działań szkoły w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym:
  - 1) sposoby odizolowania go od osób podejrzanych o krzywdzenie i możliwość swobodnego funkcjonowania,
  - 2) ofertę wsparcia możliwego do uzyskania na terenie szkoły.
2. Plan wsparcia powinien być opracowany z pedagogiem, psychologiem, wychowawcą oraz rodzicami dziecka i omówiony z dzieckiem. W przypadku, gdy opiekun jest osobą

krzywdzącą dziecko, wówczas plan należy opracować w porozumieniu z niekrzywdzącym opiekunem dziecka.

3. Adekwatny plan wsparcia należy opracować wobec dzieci będących świadkami krzywdzenia.

Rozdział IV

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu

§ 16.

1. Szkoła, zapewniając dzieciom dostęp do Internetu podczas zajęć, podejmuje działania, których celem jest zablokowanie dostępu do treści nielegalnych, szkodliwych i nieodpowiednich dla dziecka.
2. Warunkiem dopuszczenia dziecka do korzystania z urządzeń szkoły jest zapoznanie się przez nie z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu.
3. Szkoła udostępnia materiały edukacyjne, dotyczące zasad bezpiecznego korzystania z Internetu.

§ 17.

Działania wobec aktu/zdarzenia – opis przypadku, ustalenie okoliczności zdarzenia, zabezpieczenie dowodów oraz monitoring pointerwencyjny.

1. W przypadku ujawnienia treści nielegalnych, szkodliwych lub nieodpowiednich do wieku, lub w przypadku zdarzeń godzących w bezpieczeństwo dzieci związanych z korzystaniem z Internetu należy podjąć następujące działania:
  - 1) każde zgłoszenie/ przypadek ujawnienia treści szkodliwych lub nieodpowiednich powinno zostać zarejestrowane, przeanalizowane oraz odpowiednio udokumentowane. W analizie zdarzenia powinien znaleźć się dokładny opis zdarzenia, wskazanie osób uczestniczących, podjętych działań w celu identyfikacji sprawcy oraz materiały dokumentujące zdarzenie. Zabezpieczenie tych dowodów powinno się odbywać z poszanowaniem praw dziecka, w tym jego prawa do prywatności.
  - 2) dowody powinny zostać zabezpieczone i opisane. Jeśli zebrane dowody wskazują na naruszenie prawa należy niezwłocznie powiadomić policję i przekazać jej cały zgromadzony materiał dowodowy -Załącznik nr 5.
  - 3) po zdarzeniu należy prowadzić regularny monitoring pointerwencyjny sprawdzając sytuację i potrzeby dzieci uczestniczących w incydencie i/lub osoby nim pokrzywdzone.

§ 18.

Działania wobec uczestników zdarzenia.

1. Działania wobec uczestników zdarzenia powinny być skierowane zarówno do osób pokrzywdzonych, sprawców oraz świadków zdarzenia. Stroną uczestniczącą jest w każdym przypadku także rodzic dziecka.
2. Podejmowane przez szkołę działania powinny być zaplanowane, stopniowe, dostosowane do sytuacji oraz przebiegać w poniższej kolejności:
  - 1) rozmowa z uczestnikiem zdarzenia odpowiednia do charakteru zdarzenia oraz roli uczestnika.
  - 2) powiadomienie rodziców uczestników zdarzenia oraz informowanie ich o podejmowanych przez szkołę działaniach oraz, jeśli dotyczy, przedstawienie planu wsparcia dla dziecka pokrzywdzonego - Załącznik nr 8.
3. W zależności od sytuacji powiadomienie policji lub sądu w przypadku podejrzenia popełnienia czynu zabronionego – Załącznik nr 5 oraz Załącznik nr 6.
4. Otoczenie wsparciem i opieką psychologiczno - pedagogiczną uczestników zdarzenia.

Rozdział V

Monitoring

§ 19.

1. Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci, raz na 2 lata przeprowadza wśród pracowników ewaluację stanu znajomości i przestrzegania Standardów ochrony dzieci oraz potrzeby wprowadzenia zmian w tych Standardach. Wzór ankiety stanowi Załącznik nr 4.
2. Raz na 2 lata, przeprowadzana wśród dzieci i ich opiekunów jest osobna ewaluacja stanu znajomości i przestrzegania Standardów ochrony dzieci oraz potrzeby wprowadzenia zmian w tych Standardach.
3. Na podstawie ewaluacji, o której mowa w ust. 1 i 2 oraz oceny zgodności Standardów z obowiązującymi przepisami prawnymi, osoba odpowiedzialna za Standardy ochrony dzieci sporządza raport, który następnie przekazuje dyrektorowi szkoły. Część raportu stanowi ocena znajomości Standardów przez pracowników szkoły, zestawienie zgłaszanych naruszeń Standardów ochrony dzieci oraz propozycje zmian.

4. Dyrektor szkoły w terminie jednego miesiąca od otrzymania raportu, o którym mowa w ust. 3, podejmuje decyzje co do wprowadzenia zmian do Standardów ochrony dzieci i powierza przygotowanie zaktualizowanego dokumentu osobie odpowiedzialnej za Standardy ochrony dzieci.
5. Jeśli na podstawie raportu zostanie ustalone, że stopień znajomości Standardów ochrony dzieci jest niewystarczający, osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci ma obowiązek przeprowadzić szkolenie uzupełniające z zakresu Standardów ochrony dzieci dla pracowników.
6. Pracownicy szkoły zostają zapoznani z wnioskami i rekomendacjami zamieszczonymi w raporcie.
7. Dyrektor szkoły wprowadza do Standardów ochrony dzieci niezbędne zmiany i ogłasza nowe brzmienie Standardów.

Rozdział VI

Przepisy końcowe

§ 20.

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Udostępnienie Standardów w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla dzieci następuje w sposób umożliwiający zapoznanie się z nimi przez pracowników szkoły, dzieci i ich rodziców oraz podmiotom współpracującym ze szkołą poprzez:
  - 1) udostępnienie papierowej wersji dokumentu w sekretariacie szkoły, gabinecie pedagoga, bibliotece,
  - 2) zamieszczenie na stronie internetowej szkoły.
3. Standardy w wersji skróconej dla dzieci stanowią załącznik nr 14.
4. Podmioty współpracujące, w przypadku, gdy ich działalność obejmuje kontakt z dziećmi, są zobowiązane do przestrzegania niniejszych Standardów.
5. W przypadku gdy szkoła działa na terenie innego podmiotu to wspólnie z przedstawicielami tego podmiotu należy uzgodnić treść Standardów ochrony dzieci, w szczególności zasady bezpiecznych relacji dorosły-dziecko, dzieci-dzieci oraz procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka.

Załączniki

Załącznik nr 1

Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Dzieci obowiązującymi w Szkole Podstawowej nr 88 w Krakowie

Kraków .....

Oświadczenie

Zapoznałem/zapoznałam się ze Standardami ochrony dzieci obowiązującymi w Szkole Podstawowej nr 88 w Krakowie i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

Podpis.....

Załącznik nr 2
Notatka służbowa

NOTATKA SŁUŻBOWA

Dotyczy ucznia.....(imię, nazwisko, klasa).
W dniu..... o godzinie..... pełniąc pracę
w charakterze..... (wymienić funkcję),
otrzymałem(am) następujące informacje/zauważyłem(am) następujące objawy*, na podstawie,
których można podejrzewać krzywdzenie dziecka:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zgłaszającym(y) był(li) .....

.....

Świadkiem(ami) zdarzenia/informacji był(li) .....

.....
.....

Podjąłem(am) następujące działania: .....

.....
.....
.....

Notatkę przekazałem(am)..... (komu), w
dniu ..... o godzinie .....

Inne ważne informacje .....

.....

Kraków, dnia.....

Czytelny podpis.....

*wybrać właściwe

Załącznik nr 3

Karta zdarzenia/interwencji

KARTA ZDARZENIA/INTERWENCJI

Data przyjęcia zgłoszenia i osoba przyjmująca zgłoszenie	
Osoba zgłaszająca zdarzenie – zawiadamiająca o podejrzeniu lub stwierdzeniu krzywdzenia	
Zgłoszona forma krzywdzenia, przyczyna interwencji	
Opis zdarzenia podany przez osobę zgłaszającą	
Czynności podjęte w związku ze zgłoszeniem wraz ze wskazaniem osób je podejmujących	
Spotkania z rodzicami	
Formy podjętej interwencji (np. zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa) ze wskazaniem instytucji, której przekazano informację/zgłoszenie	
Skutki podjętej interwencji	
Inne istotne informacje	

Załącznik nr 4

Ankieta monitorująca realizację Standardów ochrony dzieci

**ANKIETA MONITORUJĄCA REALIZACJĘ
STANDARDÓW OCHRONY DZIECI**

Czy znasz dokument „Standardy ochrony dzieci”?

TAK/ NIE

Czy zapoznałeś się z treścią tego dokumentu?

TAK/ NIE

Czy stosujesz w swojej pracy „Standardy ochrony dzieci”?

TAK/ NIE

Czy w Twoim miejscu pracy według Twojej oceny przestrzegane są „Standardy ochrony dzieci”?

TAK/ NIE

Czy zaobserwowałeś naruszenie „Standardów ochrony dzieci” w swoim miejscu pracy?

TAK/ NIE

Czy masz jakieś uwagi/poprawki do „Standardów ochrony dzieci”?

TAK/ NIE

Jakie?.....

.....

Jakie punkty/zagadnienia należałoby do niej włączyć? Dlaczego? Jakie regulacje proponujesz? .....

.....

.....

Czy jakieś punkty/zagadnienia należałoby usunąć? Jak? Dlaczego? .....

.....

Załącznik nr 5

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

Miejscowość, data.....

L. Dz. ....

Prokuratura Rejonowa w

.....

(adres)

Zawiadamiający:

.....

(imię i nazwisko lub nazwa instytucji)

Reprezentowanej przez:

.....

Adres do korespondencji:

.....

.....

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

Niniejszym składam zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.....⁸ na szkodę małoletniego

.....

(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia)

przez .....

(imię i nazwisko domniemanego sprawcy)

---

⁸W tym miejscu należy wpisać, o jakie przestępstwo chodzi.

Uzasadnienie

.....
.....

Opis sytuacji /zdarzenia

.....
.....

(Tutaj należy bardzo zwięźle opisać sytuację/zdarzenie, które miało miejsce uzasadniające podejrzenie, iż doszło do popełniania przestępstwa).

Mając na uwadze powyższe informacje, a także dobro i bezpieczeństwo małoletniego, wnoszę o wszczęcie postępowania w sprawie.

Wszelką korespondencję w sprawie proszę kierować na adres korespondencyjny, z powołaniem numeru i liczby dziennika pisma.

.....

(podpis składającego wniosek)

Załączniki:

(o ile są)

-

-

Wzór zawiadomienia podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka przez inne dziecko

.....
Pieczęć szkoły

.....
Miejscowość, data

Sąd Rejonowy w .....
Wydział ..... Rodzinny i Nieletnich
ul. ....

Niniejszym zawiadamiam o zachowaniu ucznia tutejszej szkoły - ..... (imię i nazwisko), urodzonego w ..... dnia ....., celem ustalenia, czy niniejsze postępowanie stanowi przejaw demoralizacji lub czyn karalny oraz czy zachodzi potrzeba podjęcia wobec ucznia kroków prawnych przez Sąd.

Dnia.....uczeń.....
.....
.....
.....
.....
.....

(podać opis sytuacji/ zachowania ucznia).

Świadcami zachowania byli: .....

(imię i nazwisko oraz pełnioną funkcje np. uczeń, nauczyciel...)

Warianty zachowań do wyboru:

- Szkoła nie nałożyła na ucznia kary przewidzianej w statucie szkoły / Szkoła nałożyła na ucznia następującą karę przewidzianą w statucie szkoły: ..... (należy wskazać rodzaj).
- Ponadto wobec ucznia zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci: ..... (pouczenia, ostrzeżenia ustnego albo ostrzeżenia na piśmie, przeproszenia pokrzywdzonego, przywrócenia stanu poprzedniego lub wykonania określonych prac porządkowych na rzecz szkoły (należałoby je wymienić) / nie zastosowano środka oddziaływania wychowawczego,

ponieważ:..... (np. rodzice ucznia nie wyrazili zgody na zastosowanie środków oddziaływania wychowawczego przez dyrektora szkoły; nieletni uczeń nie wyraził zgody na zastosowanie środków oddziaływania wychowawczego przez dyrektora szkoły; dyrektor uznał, że zastosowanie przez niego środka oddziaływania wychowawczego nie będzie wystarczające; w opinii dyrektora szkoły uczeń mógł dopuścić się czynu zabronionego wyczerpującego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu/przestępstwa skarbowego). Zastosowane środki nie przyniosły oczekiwanych efektów wychowawczych, ponieważ uczeń .....

..... (należy przedstawić postawę/zachowanie ucznia po zastosowaniu kary statutowej lub środka oddziaływania wychowawczego).

- Postawa rodziców wobec ww. zachowania jest .....

.....
podpis Dyrektora

Załączniki:

(dokumenty potwierdzające zachowanie ucznia i podjęte środki)

Załącznik nr 6

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny

Miejscowość, data .....

L. Dz. ....

Sąd Rejonowy⁹ w .....

Wydział Rodzinny i Nieletnich

.....

(adres sądu)

Wnioskodawca:

.....

(imię i nazwisko lub nazwa instytucji)

Reprezentowanej przez:

.....

Adres do korespondencji:

.....

Uczestnicy postępowania: .....

.....

(imiona i nazwiska, adres/adresy)

Rodzice

małoletniego: .....(imię i nazwisko dziecka)

---

⁹Wniosek należy złożyć do sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka.

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego ..... *(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia, adres pobytu)* i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

.....
.....

Opis sytuacji zagrożenia dobra dziecka

.....

(Tutaj należy opisać niepokojące sytuacje, co sprawiło, że zdecydowaliśmy się na podjęcie interwencji, dlaczego uważamy, że dobro dziecka jest zagrożone. Jeżeli jest to możliwe to trzeba zamieścić informacje o osobach, które były/są świadkami niepokojących zdarzeń.)

Mając powyższe fakty na uwadze można przypuszczać, że dobro małoletniego ..... jest zagrożone a rodzice/opiekunowie nie wykonują właściwie władzy rodzicielskiej. Dlatego wniosek o wgląd w sytuację dziecka jest uzasadniony. W związku z powyższym, wnoszę o wydanie odpowiednich zarządzeń w celu zabezpieczenia dobra małoletniego dziecka, tj.

.....

(Tutaj należy podać oczekiwania wnioskującego np. ustanowienie kuratora, ograniczenie władzy rodzicielskiej itp.)

Wszelką korespondencję w sprawie proszę kierować na adres korespondencyjny, z powołaniem numeru i liczby dziennika pisma.

.....

(podpis składającego wniosek)

Załączniki:

-

Załącznik nr 7

Wzór kontraktu z uczniem

Może ulegać modyfikacją w zależności od sytuacji.

KONTRAKT Z UCZNIEM

Zawarty w dniu ..... pomiędzy .....

a .....

Czas realizacji .....

Kontrakt ma na celu:

.....
.....
.....
.....
.....

Aby móc sprawnie i bezkonfliktowo funkcjonować w szkole, uczeń/uczniowie zobowiązuje/zobowiązują się do przestrzegania następujących zasad:

Ja, ... zgadzam się przestrzegać codziennie następujących zasad (zaznaczyć właściwe/dopisać):

1. Będę kulturalnie i spokojnie zachowywał się na lekcjach i przerwach oraz w drodze do i ze szkoły w stosunku do nauczycieli, pracowników szkoły, innych uczniów i osób.
2. Będę traktował z szacunkiem wszystkich uczniów i pracowników szkoły.
3. Nie będę używał wulgaryzmów i innych słów obraźliwych, które mogłyby naruszyć godność osobistą innych osób.
4. Nie będę komentował zachowań innych osób - nauczycieli, pracowników szkoły, kolegów i koleżanek.
5. Nie będę agresywnie zachowywał się wobec osób, które mnie zaczepiają.
6. Nie będę prowokował innych do zachowań agresywnych.
7. Nie będę używał telefonu komórkowego ani żadnych innych urządzeń podczas zajęć lekcyjnych.
8. Nie będę umieszczał na żadnych stronach internetowych, komunikatorach, itp. wulgarnych i obraźliwych wpisów.

9. Będę przestrzegał wszystkich regulaminów i zasad panujących w szkole.
10. Będę systematycznie uczęszczał na wszystkie zajęcia lekcyjne i nie będę się na nie spóźniał.
11. Nie będę przeszkadzał nauczycielom w prowadzeniu lekcji.
12. Nie będę rozmawiał, komentował, odwracał się, wstawał, bawił się rzeczami, dotykał rzeczy innych osób.
13. Będę systematycznie przygotowywał się do lekcji- do odpowiedzi ustnych, kartkówek, sprawdzianów, prac klasowych.
14. Będę systematycznie poprawiał oceny negatywne.
15. Będę szanował swoje podręczniki i przybory szkolne.
16. Nie będę niszczył pomieszczeń ani sprzętu znajdującego się na terenie szkoły.
17. ....
.....
.....
.....
.....

Jestem świadomy celowości tego kontraktu i znane są mi konsekwencje jego niedotrzymania, czyli liczę się z:

- Uwagą negatywną
- Oceną zachowania adekwatną do prezentowanej przeze mnie postawy ucznia,
- Koniecznością naprawienia wyrządzonej szkody,
- Decyzją wychowawcy lub Dyrektora szkoły o udzieleniu mi upomnienia, nagany lub karnego przeniesienia do innej klasy,
- Koniecznością wykonania pracy na rzecz szkoły,
- Ze skierowaniem wniosku do Sądu Rodzinnego z prośbą o wgląd w sytuację rodzinną.

Wychowawca/nauczyciel/dyrektor/pedagog szkolny (zaznaczyć właściwe) zobowiązują się do:

1. Udzielania uczniowi pomocy w zakresie dydaktycznym oraz wychowawczym.
2. Wsparcia psychicznego ucznia w podejmowanych przez niego działaniach.
3. Systematycznego kontaktu z rodziną oraz informowania o zachowaniu ucznia/postępach w nauce.

W razie nie dotrzymania warunków kontraktu uczeń jest świadomy konsekwencji wynikających z regulaminu szkolnego oraz przepisów prawa.

Kontrakt został sporządzony w oparciu o przepisy zawarte w Statucie Szkoły.

Kontrakt spisano w obecności:

Ucznia/uczniów:

.....
.....

Wychowawcy/nauczyciela/dyrektora/pedagoga szkolnego .....

Załącznik nr 8

Wzór dokumentu Plan wsparcia ucznia

PLAN WSPARCIA UCZNI

1. Informacja wprowadzająca - krótki opis sytuacji, w której doszło do pokrzywdzenia oraz powód, dla którego jest opracowywany

.....
.....
.....
.....
.....

2. Cele działań pomocowych i zadania wraz z terminem ich realizacji

.....
.....
.....
.....

3. Proponowane formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej na terenie szkoły oraz specjalistycznej poza szkołą

.....
.....
.....

4. Wykaz instytucji podejmujących działania interwencyjne oraz udzielających pomocy i wsparcia specjalistycznego (jeśli konieczne)

.....
.....

5. Sposób monitorowania realizacji planu wsparcia

.....
.....

DATA: .....

PODPISY OSÓB SPORZĄDZAJĄCYCH PLAN:

.....
.....

Załącznik nr 9

Wzór procedury reagowania w przypadku zachowania trudnego, agresywnego lub przemocy ze strony dziecka

1. W przypadku zaobserwowania u dziecka przejawów wzmożonego napięcia, zdenerwowania lub trudności stwarzających prawdopodobieństwo wystąpienia zachowania trudnego, w tym agresywnego, autoagresywnego, zagrażającego sobie lub otoczeniu należy niezwłocznie podjąć działania, aby przeciwdziałać jego rozwinięciu, w tym należy podjąć z dzieckiem rozmowę uspokajającą, wyciszającą, o ile to możliwe na neutralny temat - metoda przekierowania uwagi.
2. W sytuacji eskalacji zachowań trudnych, niepożądanych należy podjąć próbę ich wygaszenia, przerwania, adekwatnie do sytuacji.
3. Jeżeli podjęte czynności w danej sytuacji nie przynoszą efektów i następuje eskalacja zachowań trudnych, agresywnych, autoagresywnych należy poinformować pedagoga, pedagoga specjalnego lub psychologa lub inne osoby z pracowników, które znajdują się w pobliżu, z prośbą o pomoc. Osoby te niezwłocznie informują osoby decyzyjne lub specjalistów i udzielają wsparcia w danej sytuacji.
4. W przypadku wystąpienia bardzo agresywnego zachowania, którego nie można powstrzymać i stwarza ono zagrożenie dla zdrowia i życia własnego i innych osób, należy niezwłocznie, jeżeli jest taka konieczność, udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej, wezwać Pogotowie Ratunkowe lub Policję, a następnie powiadomić rodziców dziecka.
5. Należy zadbać o bezpieczeństwo każdego uczestnika zdarzenia, w tym świadków, jeżeli okoliczności zdarzenia na to pozwolą – niezwłocznie - osoba wskazana w procedurze interwencyjnej podejmuje rozmowę stwarzającą dziecku możliwość wypowiedzenia się, przedstawienia swojego zdania/opinii w celu ustalenia przyczyn i okoliczności zdarzenia. W trakcie rozmowy z dzieckiem, o ile nie zakłóci to jej przebiegu, należy zanotować istotne informacje. Po zakończeniu rozmowy sporządza się notatkę z uwzględnieniem całego zdarzenia i przekazanych informacji od świadków zdarzenia. Rodzic zostaje poinformowany o sytuacji.
6. Osoba wskazana w procedurze interwencyjnej pozostaje z dzieckiem, do momentu uzyskania pewności, że sytuacja została zażegnana, a zachowanie trudne ustąpiło.

7. Należy zadbać o bezpieczeństwo wszystkich uczestników zdarzenia, świadków i udzielić im wsparcia.

I. Szczególne warunki rozmowy interwencyjnej:

- Podczas rozmowy trzeba pozwolić dziecku na swobodną wypowiedź, w tym ujawnienie obaw.
- Rozmowa powinna przebiegać w spokojnej atmosferze, po jej zakończeniu dziecko winno zostać objęte adekwatnym wsparciem do czasu ustabilizowania sytuacji i wyciszenia.
- Rozmowa powinna być dostosowana do potrzeb i możliwości psychofizycznych dziecka.

II. Wskazania dla pracowników:

- Zapoznanie się z w/w procedurą reagowania w przypadku zachowania trudnego, agresywnego lub przemocy ze strony dziecka, zadaniami i procesem realizowania w przypadku jej podjęcia.
- Współpraca z osobą wyznaczoną do podejmowania procedury interwencji w szkole, stosowanie się do jej poleceń w trakcie zdarzenia.
- Dysponowanie numerami osób odpowiedzialnych za podejmowanie interwencji w szkole, osób decyzyjnych.
- Systematyczne doskonalenie kompetencji i umiejętności w zakresie niezbędnym do podejmowania działań określonych w w/w procedurze.

Standardy ochrony dzieci w Szkole Podstawowej nr 88 w Krakowie

(wersja skrócona dla dzieci)

WSTĘP

Główną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników szkoły jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Celem polityki „Standardów ochrony dzieci” jest zapewnienie sprzyjających warunków do nauki oraz rozwoju zgodnie z indywidualnymi możliwościami i potrzebami w atmosferze życzliwości, szacunku, akceptacji i bezpieczeństwa wszystkim uczniom.

1. Pracownicy szkoły są edukowani w zakresie zapobiegania krzywdzeniu uczniów.
2. Szkoła posiada procedury zgłaszania i interwencji w sytuacjach krzywdzenia uczniów.
3. Działania podejmowane w szkole są monitorowane pod kątem zgodności ze Standardami ochrony dzieci.

CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA

1. Pracownicy szkoły znają czynniki ryzyka i przejawy krzywdzenia uczniów.
2. Nauczyciele monitorują sytuację uczniów pod kątem czynników ryzyka i przejawów krzywdzenia.
3. W razie stwierdzenia podejrzenia krzywdzenia ucznia, pracownicy szkoły udzielają uczniom wsparcia.
4. Rekrutacja pracowników szkoły odbywa się z uwzględnieniem zasad bezpiecznej rekrutacji.
5. Pracownicy szkoły stosują zasady bezpiecznych relacji między uczniami a pracownikami szkoły oraz wzajemnych relacji między uczniami.

OCHRONA MAŁOLETNICH PRZED KRZYWDZENIEM

1. W szkole funkcjonują procedury na wypadek podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu dziecka.
2. Wszelkie formy krzywdzenia dzieci są surowo zabronione. Stosowanie przemocy jest niedopuszczalne.
3. Uczeń, który czuje się krzywdzony w każdym czasie może zgłosić się do pracownika szkoły po wsparcie. Pracownicy szkoły zachowują poufność informacji uzyskanych w ramach procedury podejrzenia krzywdzenia dziecka.
4. Uczniowie znają numery telefonów zaufania i wiedzą, że w razie potrzeby mogą z nich skorzystać. Numery telefonów zaufania:
  - Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży - 116 111,
  - Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka 800 12 12 12 oraz strona www.800121212.pl,
5. Pracownicy szkoły edukują uczniów, iż w przypadku odczuwania negatywnych emocji, trudności czy poczucia braku zrozumienia, istotne jest unikanie izolacji emocjonalnej i fizycznej. Pracownicy szkoły, w szczególności wychowawca klasy, psycholog czy pedagog szkolny, pozostają do dyspozycji uczniów, by udzielić im wsparcia, porozmawiać i zaproponować dalsze działania.

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI PERSONEL–DZIECKO ORAZ DZIECKO-DZIECKO

1. Pracownicy szkoły stosują zasady bezpiecznych relacji z dziećmi.
2. W szkole funkcjonują zasady dotyczące relacji między uczniami.
3. Podstawą relacji między uczniami i pracownikami szkoły jest wzajemny szacunek, życzliwość i empatia.

ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH I WIZERUNKU

1. W szkole przestrzega się standardów ochrony danych osobowych uczniów.
2. Dane osobowe przetwarzane są zgodnie z obowiązującymi przepisami i ograniczane do niezbędnego zakresu.

3. Pracownicy szkoły zachowują poufność informacji o dziecku.
4. W szkole przestrzega się standardów ochrony wizerunku uczniów
5. Utrwalanie wizerunku ucznia wymaga zgody jego rodzica.
6. Zdjęcia, filmy i nagrania nie mogą naruszać godności uczniów.

ZASADY BEZPIECZNEGO KORZYSTANIA Z INTERNETU I URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH

1. Uczniowie korzystają z Internetu tylko w celach edukacyjnych podczas zajęć lekcyjnych, pod kontrolą nauczyciela.
2. Uczniowie nie korzystają z urządzeń elektronicznych w trakcie zajęć i przerw.
3. W szkole organizowane są działania edukacyjne promujące bezpieczeństwo w sieci.
4. Uczniowie informują nauczycieli o przejawach nadużyć w Internecie.

Zasady bezpiecznej relacji dorosły-dziecko

1. Pracownicy dbają o bezpieczeństwo uczniów podczas pobytu w szkole, są uważni na sytuacje związane z zagrożeniem zdrowia i życia, sprawdzają samopoczucie dziecka.
2. Pracownicy poszerzają swoją wiedzę i doskonalą swoje umiejętności aby udzielić pomocy i wsparcia adekwatnego dla indywidualnych potrzeb i możliwości wszystkich uczniów.
3. Nauczyciele i pracownicy szkoły towarzyszą uczniom w sytuacjach trudnych, wspierają w poszukiwaniu rozwiązań.
4. Nauczyciele i pracownicy szkoły są uważni na różne sytuacje w szkole, dbają o kształtowanie w uczniach pożądanых postaw oraz umiejętności wyrażania emocji w sposób nie krzywdzący innych, rozwiązywania konfliktów w atmosferze szacunku.
5. Wszyscy pracownicy szkoły zwracają się do dzieci językiem zrozumiałym i empatycznym.
6. Niedopuszczalne są zachowania przemocowe, w formie fizycznej, werbalnej, a także inne naruszające granice osobiste.
8. Niedozwolona jest dyskryminacja uczniów ze względu na posiadaną niepełnosprawność, wyznanie, pochodzenie, status materialny, wygląd, wyniki w nauce.
9. Zabronione są kontakty z dziećmi poprzez prywatne kanały komunikacji. Jeśli zachodzi taka konieczność, poza godzinami pracy, właściwą formą informowania dziecka i jego rodziców są kanały służbowe.
10. Za pozytywne zachowania dzieci wzmocniane są poprzez nagradzanie: słowne i pisemne w dzienniku elektronicznym Librus.

12. Zachowania nieodpowiednie są każdorazowo omawiane bezpośrednio z uczniem. Uczeń jest informowany o konsekwencjach (zgodnie z zasadami wynikającymi ze Statutu Szkoły) oraz możliwych działaniach naprawczych.

W sytuacji zauważenia nieodpowiedniego zachowania wobec Ciebie lub innej osoby ze strony pracownika szkoły, zgłoś ten fakt wychowawcy, dyrekcji, pedagogowi, psychologowi lub innej zaufanej osobie dorosłej z Twojego bliskiego otoczenia.

Zasady bezpiecznej relacji dziecko- dziecko

1 Każdy z uczniów jest odpowiedzialny za tworzenie atmosfery życia szkolnego, które promuje tolerancję, szacunek i empatię.

2 Wszyscy uczniowie są zobowiązani do przestrzegania zasad bezpieczeństwa obowiązujących w szkole.

3 Uczniowie są uważni na samopoczucie i bezpieczeństwo innych uczniów.

4 Pozytywne zachowania dzieci względem innych uczniów są wzmacniane są poprzez nagradzanie: słowne i pisemne w dzienniku elektronicznym Librus.

5 Nieodpowiednie zachowania uczniów względem rówieśników każdorazowo są omawiane bezpośrednio z uczniami. Uczniowie są informowani o konsekwencjach (zgodnie z zasadami wynikającymi ze Statutu Szkoły) oraz możliwych działaniach naprawczych.

6 Konflikty między rówieśnikami są rozwiązywane w sposób pokojowy. Uczeń może w każdej sytuacji poprosić o wsparcie każdego pracownika szkoły.

7 Niedozwolone w kontaktach między uczniami są:

- 1) stosowanie przemocy wobec innej osoby,
- 2) dyskryminacja innego ucznia ze względu na posiadaną niepełnosprawność, wyznanie, pochodzenie, status materialny, wygląd, wyniki w nauce,
- 3) używanie wulgarnego, obraźliwego języka,
- 4) upokarzanie, obrażanie, znieważanie innych,
- 5) stosowanie zastraszania i gróźb,
- 6) nagrywanie, robienie zdjęć innym,
- 7) dzielenie się między uczniami substancjami niedozwolonymi.

W sytuacji zauważenia nieodpowiedniego zachowania wobec Ciebie lub innej osoby ze strony rówieśników, jak najszybciej zgłoś ten fakt wychowawcy, dyrekcji, pedagogowi, psychologowi lub innej zaufanej osobie dorosłej z Twojego bliskiego otoczenia

Załącznik nr 11

Gdzie skierować opiekuna potrzebującego wsparcia dla siebie i dziecka?

- **Lokalne ośrodki pomocy społecznej** – oprócz wsparcia ekonomicznego, prawnego, mieszkaniowego, rzeczowego itd. wiele ośrodków oferuje również warsztaty podnoszenia umiejętności wychowawczych, kursy kompetencji rodzicielskich czy zajęcia w ramach „Akademii rodziców”. W MOPS-ie istnieje ponadto możliwość uzyskania pomocy asystenta rodziny (na wniosek rodziców), a także zawnioskowania o asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością, jeśli rodzina posiada pod opieką dziecko z orzeczeniem o niepełnosprawności. Pomoc MOPS-u jest nieodpłatna.
- **Ośrodki interwencji kryzysowej** – placówki prowadzone przez powiaty. Oferują pomoc osobom, które doświadczają trudnej sytuacji życiowej i braku równowagi psychicznej na skutek m.in.: śmierci bliskiej osoby, choroby własnej, dziecka czy innej bliskiej osoby, rozvodu/rozstania, konfliktów w rodzinie, zagrożenia przemocą. W ośrodku prowadzone jest poradnictwo psychologiczne, interwencja kryzysowa, krótkoterminowa psychoterapia, organizowane są warsztaty i grupy wsparcia. Pomoc OIK-u jest nieodpłatna.
- **Poradnie psychologiczno-pedagogiczne** – świadczą pomoc diagnostyczną i konsultacyjną, organizują kursy psychoedukacyjne i podnoszące kompetencje rodzicielskie (np. szkoła dla rodziców, warsztaty pozytywnej dyscypliny, warsztaty dla rodziców dzieci z ADHD). Pracują w nich zespoły orzecznicze, umożliwiające uzyskanie m.in. orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju, orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania. Pomoc w publicznej PPP jest bezpłatna.
- **Specjalistyczne poradnie rodzinne** – publiczne ośrodki świadczące pomoc psychologiczną i wsparcie dla par i rodzin. Udzielają konsultacji indywidualnych i rodzinnych, prowadzą psychoterapię dzieci i dorosłych, organizują warsztaty i grupy dla rodziców. Pomoc SPR jest bezpłatna.
- **Ośrodki wczesnej interwencji** – oferują kompleksową, skoordynowaną, wielospecjalistyczną pomoc dzieciom do lat 7 oraz ich rodzicom (w zakresie opieki nad dzieckiem). OWI działają w ramach NFZ, potrzebne jest skierowanie od lekarza.

W OWI dziecko może liczyć na m.in.: terapię wczesnego wspomagania rozwoju, fizjoterapię, zajęcia logopedyczne i inne. OWI oferują pomoc dzienną i bezpłatną.

- **Ośrodki wsparcia dziennego** (dawniej „światlice środowiskowe”) – pobyt dziecka w takim ośrodku trwa kilka godzin (głównie po lekcjach), jest bezpłatny i dobrowolny, a oferta kierowana jest przede wszystkim do rodzin z trudnościami wychowawczo-opiekuńczymi, które wychowują dzieci w wieku szkolnym. W ośrodkach wsparcia dziennego dzieci mogą otrzymać posiłek, pomoc w odrabianiu lekcji, uczestniczyć w zajęciach socjoterapeutycznych, kompensacyjnych i innych.
- **Środowiskowe centra zdrowia psychicznego dla dorosłych oraz środowiskowe centra zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży** – oferują wsparcie dla dzieci oraz rodziców doświadczających kryzysu psychicznego i trudności rodzicielskich w formie indywidualnej, grup terapeutycznych i warsztatów. Centra działają w ramach NFZ.
- **Centra pomocy dzieciom** – są to miejsca, w których dzieci pokrzywdzone przestępstwem oraz ich opiekunowie otrzymują pod jednym dachem kompleksową i interdyscyplinarną pomoc. Oznacza to, że sprawę dziecka, które trafi pod opiekę centrum, prowadzi od początku do końca grupa tych samych profesjonalistów. Na spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego wspólnie podejmują decyzję, jakiego rodzaju wsparcia potrzebuje dziecko i jego opiekunowie. Strategię pomocy realizują – na ile jest to możliwe – pracownicy szkoły: psycholog, lekarz, pracownik socjalny. Odbywa się tu również przesłuchanie sądowe dziecka, jeśli jest to potrzebne. Mapa tych miejsc znajduje się na stronie: <https://centrapomocydzieciom.fdds.pl/>.
- **Ogólnopolskie i lokalne organizacje pozarządowe zajmujące się wspieraniem rodziców i dzieci.** Warto zachęcić rodziców, aby sprawdzili i poszukali oferty dla siebie. Wśród dostępnych możliwości są między innymi: grupy wsparcia (dla rodziców małych dzieci, dla rodziców w żałobie, dla rodziców dzieci z niepełnosprawnością itd.), konsultacje i terapie psychologiczne, warsztaty i zajęcia psychoedukacyjne dla rodziców, warsztaty dla dzieci.